

וּשְׁבִילֵיו כְּדֵי שְׁלֵא יַחְטֵא לְפָנָי רְבוּנוּ, וַיִּתְקַים בְּדַמּוֹת שֶׁל אָדָם. בַּא רָאָה, יַחְזַקְאֵל שְׁמַר אֶת פִּיּו מִמַּאֲכָלוֹת אֲסוּרִים, שְׁכַתּוּב (יחזקאל ד) וְלֹא בָא בְּפִי בֶשֶׁר פְּגוּל, זָכָה וְנִקְרָא בֶּן אָדָם. מַה כְּתוּב בְּדִנְיָאֵל? (דניאל א) וַיִּשֶׁם דְּנִיָּאל עַל לְבוּ אֲשֶׁר לֹא יִתְגַּאֵל בְּפֶת בַּג הַמְּלָךְ וּבִיַּיִן מִשְׁתִּיּו, זָכָה הוּא וְהִתְקַים בְּדַמּוֹת שֶׁל אָדָם. מִשּׁוּם שֶׁכָּל דְּבָרֵי הָעוֹלָם, כֻּלָּם מִפְּחָדִים מִלְּפָנָי דְּמוֹתוֹ שֶׁל אָדָם, שֶׁהוּא שְׁלִיט עַל כָּלָּם וְהוּא הַמְּלָךְ עַל הַכָּל.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִשּׁוּם זֶה צָרִיף לְאָדָם לְהִשְׁמַר מִחֻטְאָיו וְלֹא יִסְטָה לְיָמִין וּלְשִׁמְאֵל, וְעַם כָּל זֶה צָרִיף לְאָדָם לְבַדֵּק בְּחֻטְאָיו בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, שֶׁהָרִי כְּשֶׁאָדָם עוֹמֵד מִמַּטְתּוֹ, שְׁנֵי עֲדִים עוֹמְדִים לְפָנָיו וְהוֹלְכִים עִמּוֹ כָּל הַיּוֹם.

רוֹצֵה הָאָדָם לְקוּם - אוֹתָם הָעֲדִים אוֹמְרִים לוֹ בְּשַׁעַה שְׁפוֹתַח עֵינָיו: (משלי ד) עֵינֶיךָ לִנְכַח יְבִיטוּ וְעַפְעָפִיךָ יִישִׁירוּ נְגִדֶךָ. קָם וּמִסְדֵּר רַגְלָיו לְלַכֵּת - אוֹתָם הָעֲדִים אוֹמְרִים לוֹ: (שם) פִּלְס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְגו'. וְעַל כֵּן, כְּשֶׁהוֹלֵךְ הָאָדָם בְּכָל יוֹם, צָרִיף לוֹ לְהִשְׁמַר מִחֻטְאָיו.

בְּכָרְ יוֹם וַיּוֹם, כְּשֶׁבָּא הַלִּילָה, צָרִיף לְהִתְבּוֹנֵן וּלְבַדֵּק בְּכָל מַה שֶׁעָשָׂה כָּל הַיּוֹם הַהוּא כְּדֵי שִׁישׁוּב מֵהֶם וַיִּסְתַּכַּל בָּהֶם תְּמִיד, כְּדֵי שִׁישׁוּב לְפָנָי רְבוּנוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים נא) וַחֲטַאתִי נִגְדִי תְּמִיד, כְּדֵי שִׁישׁוּב מֵהֶם.

וּבֹא וְרָאָה, בְּזִמְן שִׁישְׁרָאֵל הָיוּ בְּאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה, לֹא נִמְצָא בִּידֵיהֶם חֻטָּא, כְּמוֹ שֶׁבְּאֶרְוֵהוּ, מִשּׁוּם שֶׁאוֹתָם הַקְּרֻפְנוֹת שֶׁהָיוּ מְקַרְיָבִים בְּכָל יוֹם הָיוּ מְכַפְרִים עֲלֵיהֶם.

אֶרְחוּי וּשְׁבִילֵיו, בְּגִין דְּלֹא יַחְטֵא קַמֵּיה דְּמֵאֲרִיָה, וַיִּתְקַיֵּים בְּדִיוֹקְנָא דְּאָדָם.

הָא חֲזִי, יַחְזַקְאֵל נָטַר פּוּמִיָה מִמַּאֲכָלֵי דְּאִסּוּרֵי, דְּכַתִּיב, (יחזקאל ד) וְלֹא בָא בְּפִי בֶשֶׁר פְּגוּל, זָכָה וְאִקְרִי בֶּן אָדָם. דְּנִיָּאל מַה כְּתִיב בֵּיה, (דניאל א) וַיִּשֶׁם דְּנִיָּאל עַל לְבוּ אֲשֶׁר לֹא יִתְגַּאֵל בְּפֶת בַּג הַמְּלָךְ וּבִיַּיִן מִשְׁתִּיּו, זָכָה הוּא, וְאִתְקַיֵּים בְּדִיוֹקְנֵיה דְּאָדָם. בְּגִין דְּכָל מְלִין דְּעֵלְמָא, כְּלָהוּ דְּחֵלִין מִקַּמֵּי דִּיוֹקְנָא דְּאָדָם, דְּאִיהוּ שְׁלִיטָא עַל כָּלָּהוּ, וְאִיהוּ מְלִכָא עַל כָּלָּא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּגִין דָּא אֲצַטְרִיף לֵיה לְבַר נָשׁ, לְאִסְתְּמָרָא מְחֻבּוּי, וְלֹא יִסְטֵי לִימִינָא וּלְשִׁמְאֵלָא. וְעַם כָּל דָּא, בְּעֵי לֵיה לְבַר נָשׁ לְמַבְדֵּק בְּחֻבּוּי בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא. דְּהָא כַּד בַּר נָשׁ קָאִים מְעַרְסִיָה, תְּרִין סַהְדִין קְיַיְמִין קַמֵּיה, וְאֲזִלִּי בְּהִדִּיָה כָּל יוֹמָא.

בְּעֵי בַר נָשׁ לְמִיקָם, אֵינּוּן סַהְדֵי אַמְרִין לֵיה בְּשַׁעַתָּא דְּאִפְתַּח עֵינָיו, (משלי ד) עֵינֶיךָ לִנְכַח יְבִיטוּ וְעַפְעָפִיךָ יִישִׁירוּ נְגִדֶךָ. קָם וְאִתְקִין רַגְלוֹי לְמַהֵף, אֵינּוּן סַהְדִין אַמְרִין לֵיה, (שם) פִּלְס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְגו'. וְעַל דָּא כַּד אֲזִיל בַּר נָשׁ, בְּכָל יוֹמָא, בְּעֵי לֵיה לְאִסְתְּמָרָא מְחֻבּוּי.

בְּכָרְ יוֹמָא וַיּוֹמָא, כַּד אֲתִי לִילָא, בְּעֵי לְאִסְתְּפִלָּא וּלְמַבְדֵּק, בְּכָל מַה דְּעַבַּד כָּל הַהוּא יוֹמָא, בְּגִין דֵּייתּוּב מִנִּיָּהוּ, וַיִּסְתַּכַּל בְּהוּ תְּדִיר, בְּגִין דֵּייתּוּב קַמֵּי מֵאֲרִיָה. כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (תהלים נא) וַחֲטַאתִי נִגְדִי תְּמִיד, בְּגִין דֵּייתּוּב מִנִּיָּהוּ.

וְהָא חֲזִי, בְּזִמְנָא דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּאֶרְעָא קַדִּישָׁא, לֹא אֲשַׁתַּפַּח בִּידֵיהוּ חוּבָא,

כְּמָה דְּאִוְקְמוּהָ. בְּגִין דְּאֵינּוּן קְרַפְנִין, דְּהוּוּ מְקַרְבִּין בְּכָל יוֹמָא, (דף קצא ע"ב)